

commentaar op

Rieke van der Graaf & Martine de Vries:
Global Health ethiek: lokale implicaties van
een verbonden wereld

Marcel Verweij

NVBe, 7 december 2022

- complimenten
- conversiefactoren in *capabilities approach*
- rechtvaardigheid in de medische ethiek?
- global health → planetary health; ongemakkelijke implicaties voor zorg

conversiefactoren in *capabilities approach*

RvdG & MdV: “ ... aandacht voor capabilities en de manier waarop gunstige of ongunstige conversiefactoren invloed kunnen hebben op het kunnen omzetten van een *capability* in een *functioning*...”

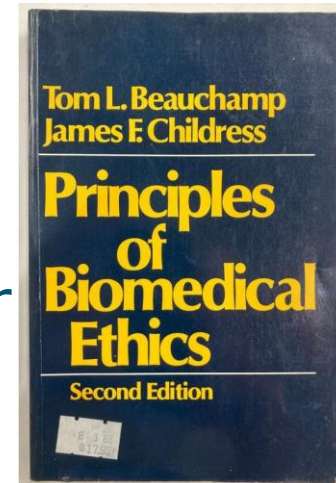
Robeyns/Sen: “Whether someone has the capability to achieve a certain doing or being depends on so-called ‘conversion factors’ ”

persoonlijke, sociale, en omgevingsfactoren zijn bepalend of iemand **middelen/goederen** kan omzetten in betekenisvolle ‘doings & beings’

- Het volstaat niet om middelen beschikbaar te stellen aan (bijvoorbeeld) vluchtelingen als er voor hen allerlei beperkingen zijn om die middelen 'om te zetten'
- Focus van zorg / hulp moet zijn op capabilities – of en in welke zin individuen bepaalde *doings en beings* willen verwezenlijken – dat is aan henzelf
- (Aandacht voor conversiefactoren is van groot belang maar als mensen helemaal niets hebben, focus dan op basisbehoeften)

Meer aandacht voor rechtvaardigheid in medische ethiek?

- Was die er echt nog maar zo weinig? (B&C1978→2019)
 - hoe kan dat?
- RvdG & MdV: Wat betekent globale health voor arts-patiënt relatie?
 - ...“Door een ongelijke verdeling van [sociale] determinanten kan ongelijkheid in de zorgbehoefte van patiënten ontstaan.”
 - ...*medical care is the ambulance waiting at the bottom of the cliff...*
 - misschien minder focus op arts-patiënt...?

global health → planetary health

2020 UN BIODIVERSITY CONFERENCE

COP 15 - CP/MOP 10 - NP/MOP 4

Ecological Civilization-Building a Shared Future for All Life on Earth

KUNMING – MONTREAL

“Planetary health is the achievement of the highest attainable standard of health, wellbeing, and equity worldwide through judicious attention to the human systems—political, economic, and social—that shape the future of humanity and the Earth’s natural systems that define the safe environmental limits within which humanity can flourish.” (Horton 2017)

Het ideaal van planetaire gezondheid is dan een (toekomst)perspectief waarin plant-, dier- en mensenpopulaties floreren in robuuste ecosystemen, en waarin een goede gezondheid zo goed mogelijk bereikbaar is voor alle mensen.

Verdere implicaties

- global health & equity; onderdeel planetaire gezondheid
 - implicaties dierproeven
 - duurzaamheid intrinsieke waarde in de zorg → criteria voor pakketbeslissingen en kwaliteitsstandaarden (IZA, ZIN)
 - verbondenheid in gezondheid basis voor globale solidariteit
 - rechtvaardiging extreem dure (kosten-ineffectieve) zorg hier?
 - focus meer op primaire zorg en preventie
 - ... houdbaarheid zorg (vgl WRR)?